

Minister van Justitie en Veiligheid

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Uitwerking motie Kuik inzake educatieve maatregel bij
drugsbezit

Datum
19 juni 2023

Ons kenmerk
4714210

Algemene leiding

Minister

Datum/eindparaaf

SG

Datum/paraaf

Van

DGO

Datum/paraaf

---

1. Aanleiding

De motie Kuik c.s. verzoekt de regering te laten onderzoeken of er mogelijkheden zijn om in Nederland een educatieve maatregel op te leggen wanneer een persoon wordt gestraft voor het bezit van drugs, geïnspireerd op het Antwerpse model, en de Kamer te informeren over de uitkomsten voor de zomer van 2023.

2. Geadviseerd besluit

- Instemmen met de uitwerking van motie Kuik c.s. inzake de educatieve maatregel bij drugsbezit.
- Instemmen met de verzending van de brief naar de Kamer.

3. Kernpunten

In de Kamerbrief wordt kort uiteengezet wat de werking van het Antwerps model is, vervolgens het bestaande regime in Nederland, waaronder de recent ingevoerde Educatieve Maatregel Drugs in het verkeer (EMD), en een beoordeling wat we kunnen leren danwel overnemen van het Antwerps model als het gaat om het treffen van maatregelen bij drugsbezit.

De toeleiding naar hulpverlening op maat is het uitgangspunt van het Antwerps model. De insteek en gedachte achter het Antwerps model komt overeen met één van de uitgangspunten van het Nederlands drugsbeleid. Wat verschilt, is de boetesystematiek en de wijze waarop de samenwerking tussen hulpverlening en justitie is georganiseerd.

Daarnaast is het van belang in te gaan op de suggestie in de motie dat er een gedoogbeleid bestaat in Nederland ten aanzien van aangetroffen gebruikershoeveelheden. De politie neemt aangetroffen drugs, ook kleine gebruikershoeveelheden, altijd in beslag en verwijst door naar hulpverlening. Bij minderjarigen en jongvolwassenen bijvoorbeeld wordt direct doorverwezen naar Bureau Halt. Bureau Halt werkt op lokaal en regionaal niveau ook met verslavingszorgorganisaties om zowel recreatieve als problematische gebruikers de nodige hulp te bieden. Dit is vergelijkbaar met de werkwijze in het Antwerps model.

Sanctionering zonder tussenkomst van de rechter, ook voor drugsdelicten, kan al in Nederland. Voor drugsdelicten, zoals bedoeld in de motie, kan de strafbeschikking (in de vorm van een geldboete of taakstraf) worden uitgevaardigd. Daarbij kan eenzijdig worden geïncasseerd via de bankrekening. Indien bevorderlijk voor de persoon in kwestie kan ook een taakstraf worden opgelegd.

Naast het instrumentarium van het strafrecht kunnen ook maatregelen worden opgelegd via het bestuursrecht (waarvoor de minister van IenW verantwoordelijk is). Door de minister van IenW is in april 2023 de Educatieve Maatregel Drugs (EMD) ingevoerd. Deze educatieve maatregel is een gedragsbeïnvloedende cursus die gericht is op het voorkomen van recidive bij rijden onder invloed van drugs. Zo geeft de cursus informatie over de werking van drugs en de gevaren van drugs in het verkeer en stimuleert het handelingsalternatieven van de bestuurder. De politie dient bij het vermoeden van rijden onder invloed een melding te doen bij het CBR. Het CBR kan vervolgens een educatieve maatregel opleggen. Hiermee is er in Nederland, net als in het Antwerps model, sprake van verschillende instrumenten in zowel het strafrecht als het bestuursrecht.

4. Politieke context

Het Nederlandse drugsbeleid richt zich zowel op de aanpak van drugscriminaliteit als op het beschermen van de volksgezondheid. Het kabinet werkt samen om het aanbod en gebruik van drugs terug te dringen. Drugsgebruik is niet onschuldig, draagt bij aan een criminele industrie en hoort niet bij een gezonde leefstijl. In dat licht is de motie Kuik c.s. ingediend.

Het kabinet blijft continue verkennen, samen met partners in binnen- en buitenland als ook de Kamer, op welke wijze de doelen van het Nederlands drugsbeleid kunnen worden gerealiseerd.

Het Antwerps model wordt medio 2023 geëvalueerd. Ik houd contact met mijn collega's in België over de uitkomsten. Uiteraard werk ik op meerdere vlakken nauw samen met de Belgische collega's, wisselen wij informatie uit en leren wij van elkaars ervaringen.

4.2 Financiële overwegingen

N.v.t.

4.3 Juridische overwegingen

In de brief wordt ingegaan op het Nederlandse regime en de instrumenten in het strafrecht en het bestuursrecht.

4.4 Krachtenveld

De brief is afgestemd met het Openbaar Ministerie en hulpverleners in Antwerpen, DRC (JenV), IenW en VWS.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**

Datum
19 juni 2023

Ons kenmerk
4714210